

# Obsah

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST .....	13
1. <b>Inteligence</b> .....	15
1.1 Modely inteligence.....	16
1.1.1 Faktorově analytické modely inteligence .....	16
1.1.2 Kognitivní modely inteligence.....	19
1.1.3 Kontextový přístup ke studiu inteligence .....	20
1.1.4 Systémové modely inteligence .....	21
1.1.5 Biologicko-fyziologické teorie inteligence .....	22
1.1.6 Vývojové teorie inteligence.....	23
1.2 Vývoj poznávacích procesů v období mladšího školního věku ..	24
1.3 Dědičnost inteligence .....	26
1.4 Měření inteligence .....	28
1.5 Inteligence a osobnost.....	31
1.6 Inteligence a tvořivost.....	33
1.7 Inteligence a nadání.....	34
2. <b>Nadání</b> .....	37
2.1 Přístupy ke studiu nadání.....	38
2.2 Intelektové nadání.....	43
2.3 Sociální a emoční charakteristiky nadaných dětí.....	44
3. <b>Sebepojetí a sebehodnocení</b> .....	47
3.1 Historické kořeny.....	47
3.2 „Já“ jako objekt vlastní reflexe .....	48
3.2.1 Kognitivní aspekt Já: sebepojetí.....	49
3.2.2 Afektivní aspekt Já: sebehodnocení.....	51
3.3 Sebepojetí dětí mladšího školního věku.....	54
4. <b>Sebehodnocení rozumově nadaných dětí</b> .....	57
4.1 Vzdělávací prostředí .....	57
4.2 Pocity odlišnosti.....	61
4.3 Rozdíly v populaci nadaných .....	62
4.3.1 Stupeň nadání.....	62
4.3.2 Rozdíly mezi chlapci a dívkami .....	63
4.3.3 Nadané děti s handicapem .....	66
4.4 Sociální vztahy .....	68
4.5 Rodina.....	71
4.6 Metaanalytické studie .....	72
5. <b>Shrnutí</b> .....	75

VÝZKUMNÁ ČÁST .....	77
<b>6. Zaměření výzkumu .....</b>	<b>79</b>
6.1 Výzkumný problém .....	79
6.2 Projekt výzkumu .....	82
6.3 Výzkumné otázky a testované hypotézy .....	83
<b>7. Výzkumný soubor a sběr dat .....</b>	<b>91</b>
7.1 Předpokládání nadání .....	91
7.2 Předpokládání nadání a srovnávací skupina .....	92
7.3 Nadané děti s handicapem .....	93
<b>8. Výzkumné metody a zpracování dat .....</b>	<b>95</b>
8.1 Měření inteligence .....	95
8.1.1 Ravenovy Barevné progresivní matice (CPM) .....	95
8.1.2 Wechslerova inteligenční škála pro děti (WISC-III) .....	95
8.2 Měření sebedojetí .....	96
8.3 Testy tvořivosti .....	99
8.3.1 Torranceho figurální test tvořivého myšlení – 1. subtest ..	99
8.3.2 Test tvořivosti pro předškolní a školní děti (KVS-P) –	
4. subtest .....	100
8.4 Bipolární ratingová škála (BRS) .....	101
8.5 Rodina .....	101
8.5.1 Test rodinných vztahů Anthony-Beneové .....	102
8.6 Statistická analýza .....	102
<b>9. Výsledky .....</b>	<b>103</b>
9.1 Rozdíly v profilech a úrovni sebehodnocení ve skupinách ....	103
9.2 Úroveň sebehodnocení při posuzování učitelkou .....	105
9.3 Determinanty celkového sebehodnocení .....	110
9.4 Rozdíly mezi chlapci a dívkami .....	113
9.4.1 Nadání chlapci a nadané dívky .....	113
9.4.2 Chlapci a dívky ze srovnávací skupiny .....	114
9.4.3 Nadané dívky a dívky ze srovnávací skupiny .....	115
9.4.4 Nadání chlapci a chlapci ze srovnávací skupiny .....	116
9.5 Osobnostní faktory .....	117
9.5.1 Vztah osobnostních charakteristik nadaného dítěte	
hodnocených matkou a úrovní jeho sebehodnocení ....	118
9.5.2 Vztah osobnostních charakteristik matek rozumově	
nadaných dětí a úrovní sebehodnocení těchto dětí. ....	118
9.5.3 Vztah osobnostních charakteristik rozumově nadaných	
dětí hodnocených učitelkou a úrovní sebehodnocení	
těchto dětí .....	119

9.6	Rodinné faktory . . . . .	120
9.6.1	Vzdělání rodičů, úplnost rodiny, pořadí narození a počet dětí v rodině . . . . .	121
9.6.2	Citový vztah s matkou . . . . .	122
9.6.3	Citový vztah s otcem . . . . .	123
9.6.4	Citový vztah se sourozencem . . . . .	124
9.7	Nadané děti s handicapem . . . . .	124
9.8	Modely vlivu prediktorů na úroveň sebehodnocení a IQ . . . . .	125
9.8.1	Sebehodnocení v oblasti školních dovedností . . . . .	126
9.8.2	Sebehodnocení v oblasti sociální akceptace . . . . .	126
9.8.3	Sebehodnocení v oblasti pohybových dovedností . . . . .	127
9.8.4	Sebehodnocení v oblasti fyzického vzhledu . . . . .	128
9.8.5	Sebehodnocení v oblasti chování . . . . .	129
9.8.6	Celkové sebehodnocení . . . . .	130
9.8.7	Výkon v Ravenově testu (IQ) . . . . .	130
9.9	Shrnutí výsledků . . . . .	131
<b>10.</b>	<b>Diskuse . . . . .</b>	<b>135</b>
10.1	Diskuse výsledků výzkumu . . . . .	135
10.2	Možná úskalí výzkumu . . . . .	152
<b>11.</b>	<b>Implikace pro poradenskou, pedagogickou a školní psychologii . . . . .</b>	<b>127</b>
<b>12.</b>	<b>Závěr . . . . .</b>	<b>161</b>
	<b>Literatura . . . . .</b>	<b>165</b>
	<b>Příloha 1: Tabulky – výzkumný soubor, psychometrické vlastnosti . . . . .</b>	<b>183</b>
	<b>Příloha 2: Tabulky výsledků . . . . .</b>	<b>189</b>
	<b>Příloha 3: Seznam obrázků, grafů a tabulek . . . . .</b>	<b>205</b>
	<b>Jmenný rejstřík . . . . .</b>	<b>209</b>